

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.48/2012/16.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2012. december 13. és 2013. február 28. napjain tartott tárgyalás alapján meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A rablás büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Fejér Megyei Bíróság 2011. november hó 30. napján kelt 10.B.289/2010/42. számú ítéletét **megváltoztatja.**

A vádlottat az ellene a Btk. 321.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő rablás büntettének kísérlete és a Btk. 263/A § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő lőfegyverrel visszaélés büntette miatt emelt vád alól **felmenti.**

A Székesfehérvári Törvényszék Gazdasági Hivatalánál **Bj. 324/2010.** számon bevételezett 1./ tétel alatti kabát, 2./ tétel alatti sapka, 3./ tétel alatti kesztyű és 4./ tétel alatti szatyor, továbbá a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság által bevételezett fegyver lefoglalását megszünteti és azokat a Dunaújvárosi Rendőrkapitányságnak 0703/316/2010.bü. számra hivatkozással kiadja.

Az elsőfokú eljárásban felmerült **655.684** (Hatszázötvenötezer-hatszáznyolcvannégy) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült **15.723** (Tizenötezer-hétszázhuszonhárom) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Tájékoztatja a vádlottat a másodfokú bíróság, hogy a jogerős felmentő ítélet vele történő közlésétől számított hat hónapon belül kártalanítási igényt terjeszthet elő. E határidő elmulasztása jogvesztő.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye.

I n d o k o l á s:

A Fejér Megyei Bíróság 2011. november hó 30. napján kihirdetett 10.B.289/2010/42. számú ítéletével vádlottat rablás büntettének kísérletében (Btk. 321. § (1) bek., (4) bek. a/ pontja, Btk.16.§-a), valamint lőfegyverrel visszaélés büntettében (Btk. 263/A

§ a/ pontja) mondta ki bűnösnek és ezért - halmazati büntetésül - kilenc év börtönbüntetésre és kilenc év közügyektől eltiltásra ítélte.

A szabadságvesztésbe beszámította az előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség teljes összegének viselésére kötelezte a vádlottat.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője felmentésért jelentettek be fellebbezést.

A védő a tárgyaláson a bejelentett és írásban részletesen indokolt fellebbezését fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadta, amely a nyomozati szakban jogszabálysértő módon történt felismerésre bemutatás és szagazonosítás eredményét törvényes bizonyítási eszközként elfogadta, míg a vádlotti tagadást annak ellenére vetette el, hogy számos tanúvallomás és a DNS-vizsgálat is alátámasztotta.

Elsősorban az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, másodsorban a vádlott felmentését, ezek sikertelensége esetén a büntetés enyhítését indítványozta.

A vádlott felszólalásában ártatlanságának adott hangot, arra hivatkozott, hogy a videofelvételek egyikén sem ő látható, mivel a terhére rótt bűncselekményeket más követte el. Fenntartotta korábbi tagadó tartalmú vallomásait.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF. 99/2012. számú átiratában a bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta és ügyfelderítési kötelezettségének is eleget tett. Mivel a vádlott következetes tagadásban volt és a bűncselekmény elkövetése idejére alibit is igazolt, az elsőfokú bíróság teljes körűen feltárta és körültekintően vizsgálta a bizonyítékokat. Ezért a megállapított történeti tényállás annak ellenére megalapozott, hogy a szagazonosítást nem dokumentálták megfelelően. A tényállás csak kismértékben szorul kiegészítésre, mivel nem tartalmazza, hogy az üzlet aznapi bevétele, amelynek átadására a vádlott fegyverrel szólította fel XY-t, 356.000 forint volt, továbbá az elkövetés időpontja a kamerafelvétel szerinti 22 óra 15 perc körüli időre pontosítandó.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét teljesítette, okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, akinek cselekményeit törvényesen minősítette.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket pontatlanul vette figyelembe, míg a halmazat önmagában nem súlyosít, a rablási cselekmények országos elszaporodottsága további súlyosító tényező.

Ezért a tényállás pontosítása mellett - a járulékos kérdésekben is törvényes - elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú tárgyaláson jelenlévő ügyész antropológus szakértő kirendelését indítványozta annak megállapításáért, hogy a videofelvételen látható személy azonos-e a vádlottal.

A másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárást követően az átiratban foglaltakat tartotta fenn, amikor indítványozta az eljárási szabálysértéssel végrehajtott szagazonosítás eredményének kirekesztését a bizonyítékok köréből. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás az egyéb bizonyítékok alapján, enélkül is változatlanul megalapozott. Amikor a vádlott a boltban összetűzésbe keveredett ZZ, a biztonsági őr volt az egyetlen, aki tisztán látta a vádlott arcát, ezért ismerte fel, amikor rövid időn belül újra visszatért. Ez olyan perdöntő bizonyíték, amely felülírja, hogy a videofelvételről kétséget kizáróan nem lehet azonosítani a vádlottat, akit egyébként a fényképfelvétel alapján KK tanú is felismert. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A bejelentett védelmi perorvoslatok alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla a bejelentett fellebbezések alapján felülbírált a Fejér Megyei Bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást.

Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során a perrendi szabályokat maradéktalanul megtartotta. A kihallgatott személyekkel szemben a szükséges figyelmeztetések elhangzottak, s az arra adott válaszok is rögzítésre kerültek. Eljárási hibát vétett azonban, amikor a felismerésre bemutatás és a szagazonosítás eredményeit törvényes bizonyítékként értékelte. Emiatt a bizonyítékok teljes körű mérlegelésével megállapított történeti tényállás megalapozatlan: az elkövetési összeg nagysága és fegyver jellemzője tekintetében a Be. 351.§ (2) bek. b/ pontja szerint hiányos, továbbá a Be. 351.§ (2) bek. d/ pontja alapján a megállapított tényekből az elsőfokú bíróság helytelenül következtetett és indokolási kötelezettségét sem teljesítette maradéktalanul, amikor ZZ tanú vallomását alapul véve állapított meg bűnösséget megalapozó tényállást, anélkül, hogy állást foglalt volna abban, hogy a vádlottat azonosnak találta-e a tárgyaláson levetített videofelvételen látható személyekkel.

A megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a másodfokú bíróság a Be. 353.§ (1) bekezdése szerint tárgyaláson bizonyítást vett fel.

Ennek során rögzítette a vádlott személyleírását, felolvasással tárgyalás anyagává tette ZZ tanú 2011. március 4-i tárgyalási vallomásának a felismerésre bemutatás előzményeire vonatkozó részét (10.B.289/2010/12. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldala), a vádlottról készült fényképet (nyomozati iratok 324. oldal), a felismerésre bemutatás jegyzőkönyvét és fényképmellékleteit (nyomozati iratok 346-352. oldal), a szagazonosítási jegyzőkönyvet (nyomozati iratok 292. oldal), a szagmaradványok és személyi szagminták rögzítésével, konzerválásával, valamint azok azonosításával kapcsolatos feladatok végrehajtásáról szóló 22/2008. (OT 12.) ORFK utasítás vonatkozó részét, továbbá levetítette a 2010. január 30. napján és 2010. február 8. napján készült videofelvételeket.

Antropológus orvosszakértői vélemény beszerzését rendelte el a vádlott személyes vizsgálata, valamint a (szükség esetén számítástechnikai szakértő

közreműködésével feljavított vagy nagyított) videofelvételek egybevetésével arra nézve, hogy antropológiai módszerekkel a személyazonosság megállapítható-e. Az igazságügyi antropológus szakértő 13./ sorszám alatt 2013. február 5. napján előterjesztett OSZ: 5912/2012. számú szakvéleménye szerint a felvételen látható személyek azonosságára antropológiai módszerekkel nem lehet nyilatkozni.

A bizonyítás eredményeként a másodfokú bíróság - a Be. 352.§ (2) bekezdésére figyelemmel - **eltérő tényállást** állapított meg az alábbiak szerint:

A-i ABC-ben 2010. január 30. napján 21 óra 50 perckor egy ismeretlen személy a jobb kezében tartottTípusúszámú 4 mm-es kaliber jelű, ötlövetű forgópisztollyal XY pénztárost arra szólította fel, hogy a pénztárban lévő összes pénzt az általa adott reklámszatyorba téve adja át neki. Az ismeretlen személy ezt követően a pisztolyt a pénztáros segítségére siető ZZ biztonsági őrre fogta rá, aki sikertelenül próbálta meg kiütni a fegyvert támadója kezéből, majd kettejük között dulakodás alakult ki, amely során az ismeretlen személy dzsekije elszakadt, amelyet - jobbkezes kötött kesztyűjével és a fegyverrel együtt - hátrahagyva a boltból elmenekült. A fegyvert a cselekmény elkövetésekor abban a kezében tartotta, amelyen kesztyű nem volt. A fegyveren rögzített genetikai nyomok vádlottól származása kizárt.

A bűncselekmény idején a pénztárban 356.000 forint volt.

A bűncselekmény elkövetéséhez használt fegyver hiányzó ütőszeg-betétje miatt lövés leadására nem alkalmas, nem löfegyver, de csöve, dobkerete és forgódobja löfegyver-fődarab, amely tartásához engedély szükséges.

A másodfokú bíróság a felvett bizonyítás alapján, valamint az iratok tartalma és ténybeli következtetés eredményeként - a Be. 352.§ (3) bekezdésére figyelemmel - az alábbi indokok alapján értékelte az elsőfokú bíróságtól eltérően a bizonyítékokat.

Az elkövetési idő módosítására tett ügyészi indítvánnyal nem értett egyet, figyelemmel arra, hogy a bűncselekmény az üzlet zárása, azaz 22 óra előtt történt, s ezt a rendőrségi bejelentés időpontja (nyomozati iratok 135. oldal) hitelesen alátámasztja, szemben a biztonsági kamera beállítástól függő órajelzésével - így azt helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság.

A tényállást azonban ki kellett egészíteni a bűncselekménnyel veszélyeztetett érték nagyságával, azaz, hogy 356.000 forint összegű készpénz volt a kasszában, valamint, hogy a fegyver hiányzó ütőszeg-betétje miatt lövés leadására nem alkalmas, de ez csak részletes vizsgálat során észlelhető, külső szemlélő számára nem állapítható meg. (.... igazságügyi fegyverszakértő 7019/KF-26/ 2010. számú szakvéleménye - nyomozati iratok 160. oldal)

A vádlott fehérbőrű, 183-184 cm magas és körülbelül 70 kilogramm súlyú, jobbkezes személy. Hajviseletének megváltozásáról nem adott számot, jelenleg rövidre nyírott barna hajú. Szemöldöke és hajvonalának kezdete között feltűnően

kicsi a távolság (alacsony homlok). A vádbeli időben 22 éves, 65 kilogramm testsúlyú volt.

Az elkövetőről adott **személyleírások** nem voltak egybehangzóak.

XY szerint az illető 180 cm magas, 60-65 kg körüli, vékony testalkatú, 30 éves, nem fehérbőrű (feltehetően félroma), sötét szemű férfi. (nyomozati iratok 153.oldala - rendőri jelentés)

Tanúként 25-30 körüli, kb. 180 cm magas, vékony testalkatúnak mondta, akinek talán sötét szeme és haja volt, különös ismertetőjele, szakálla, bajusza nem volt. (nyomozati iratok 135. oldal)

A sikertelen 2010. január 29-i fényképről történt felismerésre bemutatáskor a bőrszínéből vélte romának az elkövetőt, akinek „tipikusan olyan orra volt, mint a románoknak”, a hangját sem ismerné fel. (nyomozati iratok 200 - 210.oldalak)

A tárgyaláson azt vallotta, hogy lát a vádlottban roma származásra utaló vonásokat, a rablónak csak az állát látta, azt is csak egy fél pillanatra. (12./ tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldala)

PP tanú az elkövetőt 175-180 cm magas, vékony testalkatú személyként írta le. (nyomozati iratok 207. oldala)

ZZ tanúként tett vallomása szerint az elkövető 25-30 év közötti, vékony testalkatú, kb. 70- 80 kg-os, sötétbarna rövid, hullámos hajú, szeme barna, szemöldöke az átlagnál vastagabb, az arccsontja kicsit kijebb áll az átlagnál, szája kicsit vastag, fehér bőrű, az orra vékony, hosszú. (nyomozati iratok 203. oldal)

A tárgyaláson az általa a felismerésre bemutatáskor már látott személyek közül kiválasztott elkövetőt a vádlottal azonosította. (12./ tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldala)

A Be. 122-123.§-aiban szabályozott **felismerésre bemutatás** jelentőségét az adja meg, hogy a terhelt vagy a tanú a saját észlelése alapján a hatóság közreműködése révén bizonyos személyt vagy személyeket, illetve tárgyat vagy tárgyakat azonosítani tud. A körülményeket illetően a törvény leszögezi, hogy mind személy, mind tárgy esetében a terheltnek vagy a tanúnak felismerésre legalább három személyt, illetve három tárgyat kell bemutatni, akik közül választania kell. A felismerésre bemutatás előtt azt, akitől a felismerés várható, tehát akár a terheltet, akár a tanút igen részletesen ki kell hallgatni, hogy melyek azok a körülmények, jellegzetességek, amelyek alapján az illető személyt vagy tárgyat felismerné. A felismerésre bemutatás megkülönböztetett fontosságára tekintettel a törvény részleteiben is szabályozza ennek a lefolytatását. Ezek szerint a felismerendő személyt az ügytől független és a felismerést végző személyek által nem ismert, indifferens személyekből összeállított csoport közé kell állítani. Lényeges szabály, hogy személyek esetén feltétlenül azonos nemű, hasonló korú, hasonló testalkatú, bőrszínű, ápoltságú és öltözetű személyekből kell a csoportot létrehozni.

Az ügy nyomozati szakában ismétlődően sor került felismerésre bemutatásra: két esetben (2010. január 29. és 2010. február 13. napjain) fénykép alapján kísérelték meg a felismertetést, mindkét esetben úgy, hogy vádlott neve nem volt a fényképen látható személyek között. (ZZ 209. oldal, XY 210. oldal, PP 211.oldal, illetve ZZ 246. oldal, XY 247. oldal)

Harmadszor személyek csoportjából kellett kiválasztani az elkövetőt.

Ezzel kapcsolatban a tárgyaláson ZZ (12./ tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldala) azt állította, hogy kihallgatásakor több fényképet mutattak neki a feltételezett elkövetőről, s az utolsóként elétárt, rossz minőségű fekete-fehér kép alapján valószínűsítette, hogy azon az elkövető látható, azzal, hogy élőben kell látnia ahhoz, hogy biztosan felismerhesse.

Az elsőfokú bíróság ezt a nyilatkozatot figyelmen kívül hagyva, a tárgyaláson csak a személyek felismerésre bemutatásáról készített felvételeket tárta a tanú elé, míg a vádlottról rendelkezésre álló személyi igazolványhoz készített fényképet nem.

A vádlott 2006. szeptember 20-án kiállított személyazonossági igazolványához készült kisméretű fényképe 2010. február 17. napján 17 óra 10 perc 54 másodperckor faxon került beszerzésre, és ZZ elmondása szerint a fénykép részére történt bemutatása a felismerésre bemutatást megelőzte (nyomozati iratok 324. oldala).

A másodfokú bíróság a nyomozati iratok áttanulmányozása után megállapította, hogy ZZ tanú által a tárgyaláson állított fénykép megmutatásáról jegyzőkönyv nem áll rendelkezésre, de a felismerésre bemutatási jegyzőkönyv szerint ZZ-nek 2010. február 17. napján 20 óra 32 perces kezdettel mutattak be felismerésre különböző személyeket (nyomozati iratok 346. oldal).

Egybevetve ezen eljárási cselekmény kezdetét a fénykép beszerzésének időpontjával, megállapítható, hogy a felismerésre bemutatás előtt már mintegy három órával a rendőrség rendelkezésére állt a vádlottról készült személyi igazolvány fénykép, következésképpen azt előzetesen megmutathatták ZZ-nek, aki ezután választotta ki a neki megmutatott négy személy közül az általa fényképről már ismert vádlottat. Ekként ZZ tárgyalási előadása alátámasztást nyert, s így a tanú a nyomozó hatóságtól segítséget kapott arra, hogy az elkövetőt a vádlott személyében ismerje fel.

A csatolt fényképmelléletek alapján azonban az is megállapítható volt, hogy a tanúnak bemutatott négy személy közül ketten a vádlottnál látványosan idősebbek, lényegesen (tíz-tizenöt centiméterrel) alacsonyabbak és egyikük feltűnően kopasz. A harmadik, a vádlottal azonos korúnak megítélhető személy (különösen a második bemutatásról készült fényképen, amikor egymás mellett állnak, a 350. oldalon) a vádlottnál mintegy tíz centiméterrel magasabb.

Mivel a Be. 122. § (3) bekezdése szerint hasonló korú, testalkatú stb. személyeket kell a kérdéses személlyel egy csoportba állítani, a másodfokú bíróság a csatolt fényképekből azt állapította meg, hogy a felismerésre bemutatás ezen törvényi feltételnek sem felelt meg.

Az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikk I.1. pontjában megfogalmazott fair trial alapelve és az emberi méltóság tiszteletben tartására vonatkozó előírás alapján az igazságot nem kell minden áron kideríteni. A kényszer alkalmazása, a megtevesztés és a kínvallatás még akkor is tilos, ha akár a cselekmény, akár a terhelt társadalomra veszélyessége ezt indokolná. A terhelt és a tanúk akaratként és akaratnyilvánítási szabadságát nem lehet befolyásolni, ezért tiltott

kihallgatási módszereket sem lehet alkalmazni. Ilyen tiltott kihallgatási módszer lehet a tanú befolyásolása a felismerésre bemutatás előtt. A tisztességes eljárást sértő felismerésre bemutatás eredménye, amely kihatott a tanú tárgyalási vallomására is, bizonyítékként nem volt figyelembe vehető, mert a Be. 78.§ (4) bekezdése szerint nem értékelhető bizonyítékként az olyan bizonyítási eszközből származó tény, amelyet a bíróság, a ügyész vagy a nyomozó hatóság tiltott módon szerzett be.

A helyszíni szemle során lefoglalt kabátról, sapka belsejéből és kesztyűről rögzített szagmaradványt összevetették vádlott 2010. február hó 18. napján biztosított szagmintájával.

A **szagazonosításra** a Be.123.§ (1) bekezdésre figyelemmel a felismerésre bemutatás (szemle) Be. 122.§-a szerinti szabályai alkalmazandók. A Be. 185. § (1) bekezdése értelmében a gyanúsított és a védő is jelen lehet a felismerésre bemutatásnál, indítványt terjeszthet elő és észrevételt tehet. A nyomozási cselekményről való értesítés kivételesen mellőzhető, ha ezt a nyomozási cselekmény sürgőssége indokolja. Ehhez képest a szagazonosítási eljárás idején az eljárás már a gyanúsított ellen folyt, ennek ellenére az iratokban sem a terhelt, sem a védő értesítésének nincs nyoma, s a nyomozás sürgősségére alapozott értesítés mellőzését sem támasztja alá adat. Így a nyomozó hatóság eljárása a Be. szabályát is sérti, mivel - az értesítési kötelezettség megsértésén túl - az eljárás lefolyását kép- illetve hangfelvevővel vagy egyéb berendezéssel sem rögzítették (Be. 123.§ (5) bekezdése).

A szagazonosításról felvett jegyzőkönyv tartalma is rendkívül hiányos.

A szagmaradványok és személyi szagminták rögzítésével, konzerválásával, valamint azonosításával kapcsolatos feladatok végrehajtásáról szóló 22/2008.(OT 12.) ORFK utasítás 4. melléklete részletes jegyzőkönyvet kíván az azonosítás lefolytatásának módjáról. A szagazonosítással kapcsolatos, jogszabályban kötelezően előírt jegyzőkönyv teljes terjedelemben az iratoknál nem lelhető fel, csak az eljárás eredményére vonatkozó rész áll rendelkezésre. (nyomozati iratok 292. oldal)

A Be. kétféle módon szabályozza a bizonyítékok jogellenességét: egyrészt a 78. § (4) bekezdése szerint bűncselekmény útján, más tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával nem lehet bizonyítékot szerezni, illetőleg az ilyen bizonyítás eredményéből származó adat nem használható fel, - másrészt a Be. rendelkezéseket tartalmaz az egyes bizonyítékokkal kapcsolatosan is a jogellenesség vonatkozásában. Ezek vonatkozhatnak a bizonyítás tárgyára (pl. valóságbizonyítás elrendelése), a bizonyítás eszközére (tanúzási akadályok tisztázásának vagy a terhelt figyelmeztetésének - Miranda szabály - elmaradása), de a bizonyítás módjára is (pl. a felismerésre bemutatásnál legalább három személyt vagy tárgyat kell bemutatni).

A bizonyítás módjának jogellenes volta helyrehozhatatlan, azaz az eljárási cselekmény szabályszerű megismétlésével nem orvosolható. Helyre nem hozható

jogellenesség esetén a bizonyíték nem használható fel, ellenkező esetben a tényállás e tekintetben megalapozatlanná válna.

A fentebb kifejtettek alapján a bizonyítékok köréből ki kellett rekeszteni a szagazonosítás eredményét is.

A bűncselekmény helyszínén a bűncselekmény elkövetése idején két kameraállásból (4;6) rögzített **videofelvétel** megtekintése után a tárgyaláson sem a tanács tagjai, sem az ügyész nem tartották felismerhetőnek a rablást elkövető személyt, akinek fejét csuklya és sapka takarja. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos saját álláspontját nem rögzítette a tárgyalási jegyzőkönyvben.

Az illető személyt a vádlottal összehasonlítva a legnagyobb különbség az orruk formájában mutatkozik meg, míg a videofelvételen egy kifejezetten keskeny, hosszú orrú személy látható, addig a vádlott orra lényegesen szélesebbnek tűnik, ún. bokszo típusú orrnak mondható, mint ami esetleg korábbi töréstől deformálódott. A felvételeken látható férfi homlokától eltérően a vádlott homloka alacsony.

A videofelvétel e részéből kitűnően az elkövető bal kezén jól láthatóan (a fekete-fehér felvételen középszürke színű, egyenetlen felszínű) kesztyűt visel, miközben a fegyvert jobb kézzel kesztyű nélkül veszi ki dzsekije jobb zsebéből.

A helyszíni szemlén készült (a nyomozati iratok 145. oldalán) 25. számú fényképfelvételen látható és a helyszínen lefoglalt egy darab kesztyű kötött és jobbkezes. Kinézete a fénykép alapján megfelel az elkövető másik kezén látható kesztyű színének és anyagának. Az ügyész azon feltételezésének adott hangot, hogy a fegyvert fogó kezén viselhetett az elkövető fehér tónusú gumikesztyűt, s ebből adódik a különbség. Ilyen szembetűnően eltérő kesztyűviselést azonban a tanúk egyike sem észlelt és az életszerűnek sem mondható. Azt az ügyészi feltételezést, hogy az elkövető egyik kezén kötött, másik kezén átlátszó gumikesztyűt viselt, úgy, hogy a helyszínen kötött kesztyűt felejtett, minden adat cáfolja.

Az elkövető által a helyszínen hagyott fekete kötött sapkából vett darab, a helyszínen fóliára rögzített hajszálnak tűnő maradvány nem voltak alkalmasak a valódi biológiai donor azonosítására.

Ugyanakkor a fegyverről rögzített DNS-kenet vizsgálata alapján a genetikus szakértő DNS 553-2/2010. számú szakvéleményében az erősen hiányos DNS-profil alapján is - mivel 11 darab STR tulajdonságnál kapott eredményből hat nem egyezett, - kizárta, hogy a mintában vádlottól származtatható biológiai anyag van. (nyomozati iratok 280. oldala)

A 2010. február 8-i (csak a 6-os kameraállásból készült) felvétel megtekintését követően a videofelvételen szereplő személy és a tárgyaláson résztvevő vádlott összehasonlítása alapján azonosság nem állapítható meg.

Az igazságügyi számítástechnikai szakértő szakvéleménye 90 %-os biztonsággal állapította meg a bolti biztonsági kamerák január 30-i és február 8-i felvételein látható férfiak személyének azonosságát, ám ezt nem vetette össze a vádlott jellemzőivel, mivel erre az általa alkalmazott vizsgálati módszerrel csak akkor lenne

mód, ha az összehasonlításához a vádlottról változatlan kameraállásból készült videofelvétel állna rendelkezésre. (nyomozati iratok 295-323. oldalai)

JJ-nek az üzlet tulajdonosának 2011. július 12-i nyilatkozata szerint az elavult, nehezen kezelhető kamerákat időközben elmozdították, illetve átszerelték (bíróági iratok 25./ sorszáma) - erre a szakértő úgy reagált, hogy e körülmény miatt összehasonlító felvételek készítésére és a már meglévő felvételeken lévő személyek vádlottal való összehasonlítására nincs mód. Ez kizárja azt a védői feltételezést, hogy a kamera visszaszerelése után rekonstruálható lenne az esemény és az informatikus szakértő számára összehasonlítható videofelvétel készülhetne.

A videofelvételek alapján bizonyossággal sem az nem volt megállapítható, hogy mindkettőn ugyanaz a férfi látható, sem, hogy a vádlott a videofelvételen látható személyek valamelyikével azonos lenne.

A tanúk segítő szándéka nem vonható kétségbe, azonban jóhiszeműségük ellenére sem tévedhetetlenek.

Erre utalnak a ZZ vallomásainak részleteiben mutatkozó ellentétek. Így arról, hogy a rabló megrúgta volna ZZ-t sem XY, sem PP tanúk nem tesznek említést, miként 2010. január 31-i kihallgatásakor ZZ sem szól róla, ezt először a gyanúsítottal történt szembesítések, félévvel az eset után (2010. július 13-án) említi, anélkül, hogy a rúgás helyét megjelölné. (nyomozati iratok 389. oldala) Bíróági kihallgatásakor már azt adja elő, hogy a vádlott a kezébe rúgott bele. (12./ jegyzőkönyv 4. oldala)

A lefoglalt dzseki a helyszíni szemle jegyzőkönyve szerint (nyomozati iratok 137. oldal) „sötét zöldes (szürkés) színű, belsejében egy címkén Giorgio Armani felirat, alja, oldala és zsebei szakadtak, abból a fehér színű bélés kifelé lóg”. ZZ az elkövető felsőruházatát sötétkék tollkabátként írta le (nyomozati iratok 204. oldala), míg a tárgyaláson bemutatott dzseki színe és folytonosság-megszakadásai miatt előbb kategórikusan kizárta, hogy az a bűncselekmény elkövetőjétől származna (12./ tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldala), majd későbbi kihallgatásakor valószínűnek tartotta, hogy az elkövető által a helyszínen hagyott kabát azonos a bűnjeltárggyal (33./ jegyzőkönyv 4. oldala)

A fegyver használatát illetően XY és PP is úgy emlékeztek, hogy bal kezében tartva fogta a fegyvert a pénztárosra a rabló, s a fegyvert csak akkor ejtette el, amikor a kabátot lecibálták róla (nyomozati iratok 135. és 207. oldalak).

A videofelvétel egyértelműen cáfolta, hogy az elkövető bal kezében tartotta volna a fegyvert. ZZ ezzel egyező tanúvallomása szerint (nyomozati iratok 203. oldal) az elkövető jobb zsebéből, jobb kezével húzta elő a fegyvert, amelyet miután sikertelenül próbált kiütni a kezéből, zsebre rakott. A helyszíni szemle jegyzőkönyve, amely szerint a fegyver a dzseki jobb zsebéből került elő, ugyancsak ZZ vallomását támasztja alá.

A rendőrségen idézés nélkül, nem megállapítható indítékból megjelent KK tanú 2010. február 17-i kihallgatásakor azt adta elő, hogy aznap őt a vádlott rabolni hívta, továbbá a neki bemutatott (a bűncselekmény helyszínén lefoglalt) kabátról azt

állította, hogy pár hónapja vádlott viselt olyat, ezután a február 8-i videofelvételen szemből látható férfiban vádlottat ismerte fel. Kérdésre úgy nyilatkozott, hogy a vádbeli időben vádlott nevenak egy másik, sötétbarna színű bőrkabátja is volt, nem szólt azonban a dzseki hátán látható jellegzetes nagyméretű és feltűnő díszítésről. Ugyanakkor a tárgyaláson mindkét videofelvétel elé tárása után az azokon látható személyt már nem ismerte fel határozottan és csak a vádlotthoz hasonlónak tartotta, továbbá eltérőnek vélte a bűnjelként lefoglalt, illetve a fényképről korábban neki bemutatott dzsekit is.

Vallomásai közti eltérésekre nem adott elfogadható magyarázatot, ezért vallomásának hitelérdeklősége megkérdőjelezhető, ráadásul a vádbeli időben történetekre közvetlen információval nem szolgált.

Ugyanakkor több tanú (a vádlott barátnője:

, a vádlott barátnőjének anyja: , továbbá AA, MM és NN) is egybehangzóan állították, hogy a vádlott a bűncselekmény elkövetése idején barátnője lakásán tartózkodott. A hónapokkal a vádeset után kihallgatott tanúk a kérdéses időszakot egy szüreti bálhoz kapcsolódóan tudták felidézni, amellyel kapcsolatban és bái jelenlétét az iskola igazolása is alátámasztotta. A vallomásuk hitelét semmilyen adat nem cáfolja.

A lefolytatott bizonyítás kimerítette azokat a bizonyítékokat, amelyek a büntetőjogi felelősség megítélése szempontjából relevánsak. A rendelkezésre álló bizonyítékokból (különösképpen a DNS-vizsgálat eredményéből) arra vonható megalapozott következtetés, hogy a vád tárgyát képező bűncselekményt nem a vádlott követte el. Ezért őt a másodfokú bíróság - a Be. 6.§ (3) bekezdés a/ pontja alapján, a Be. 331.§ (1) bekezdése szerint - bűncselekmény hiányában az ellene a Btk. 321.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (4) bekezdés a/ pontja szerint minősülő rablás büntettének Btk. 16.§-a szerinti kísérlete és a Btk. 263/A § (1) bekezdés a/ pontja szerint minősülő lőfegyverrel visszaélés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A biológiai nyomokat hordozó bűnjelek lefoglalását a másodfokú bíróság a Be. 155.§ (1) bekezdése alapján megszüntette és mivel - megsemmisítésük helyett - esetleges további nyomozás keretében vizsgálat céljára történő biztosításukat indokoltnak találta, őrzés végett a rendőrségnek adta ki.

Az elsőfokú bíróságnak a további bűnjeleket érintő járulékos rendelkezései törvényesek, ezért az ítéletet a másodfokú bíróság - a változtatást meghaladóan - a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eljárás során felmerült bűnügyi költség teljes összegéről - a Be. 339.§ (1) bekezdése alapján - úgy rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

A fellebbezés lehetőségét a Be. 386.§ (1) bek. c/ pontja biztosítja.

A kártalanítási igény előterjesztésének lehetőségéről és jogvesztő határidejéről az ítéltábla a Be. 583.§(1) bekezdése szerint tájékoztatta a terheltet.

Budapest, 2013. február hó 28. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.

Dr. Sebe Mária s.k. Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelével:

bírószági ügyintéző